

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Práce s literárním textem

Boženy Němcové - Babička

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Lea Zálišová.

Materiál je dostupný ze školního portálu <http://dum.voss-na.cz>, který provozuje
Vyšší odborná škola stavební a Střední průmyslová škola stavební arch. Jana Letzela, Náchod

1. Určete literární žánr.
2. Charakterizujte postavy z výňatku.
3. Kdy a kde se příběh Babičky odehrává?
4. Kompozici knihy Babička tvoří dvě dějová pásma, víte jaká?
5. Přiřadte, co k sobě patří:

Epizoda	vzpomínka na babičku, její oslovení
Prolog	poslední dny babiččina života, pohřeb
Epilog	příběh Viktorčin
6. U podtržené části textu určete slohový útvar a postup.
7. Najděte jazykové odlišnosti současné češtiny od češtiny, kterou psala B. Němcová.
8. Pokuste se vyjádřit hlavní myšlenku díla.
9. Jak se projevuje v knize Babička idealizace díla a autobiografičnost?
10. Ve kterém století bylo toto dílo sepsáno, který umělecký styl částečně ovlivnil toto dílo?

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Lea Zálišová.

ÚRYVEK¹

Začasté chodila babička s dětmi na delší procházky, třebas do myslivny, nebo do mlýna, nebo si zašly do lesa, kde ptáckové líbezně zpívali, kde byly pod stromy nastlané měkounké podušky a tolik vonných konvalinek rostlo, petrklíčů, podlések, kohoutků celé kříčky lýkovce a ten pěkný zlatohlávek (lilium martagon). Ten jim přinášela bledá Viktorka, když viděla, že sbírají květiny a v kytice vážou. Viktorka bývala vždy bledá, oči jí svítily jako dva uhly, černé vlasy měla vždy rozcuchány, nikdy neměla pěkné šaty, a nikdy nepromluvila. U paty lesu byl veliký dub, tam stávala Viktorka celé hodiny upřeně dívajíc se dolů k splavu. Za soumraku sešla až k samému splavu, sedla na omšžený pařez, dívala se do vody a zpívala až dlouho, dlouho do noci.

"Ale babičko," ptaly se děti babičky, "pročpak nemá Viktorka nikdy pěkné šaty, ani v neděli?"

A pročpak nikdy nemluví?"

"Když je bláznivá!"

"A jak je to, babičko, když je bláznivý?" ptaly se děti.

"Inu, když nemá člověk dobrý rozum."

"A co to dělá, když nemá dobrý rozum?"

"Kupříkladu Viktorka na nikoho nemluví, chodí otrhaná, zůstává v lese v jeskyňce v létě v zimě."

"A v noci také?" ptal se Vilím.

"I ovšemže také; vždyť ji slýcháváte, že do noci u splavu zpívá, pak jde do jeskyně spát."

"A nebojí se světýlek ani vodníka?" s velikým udivením ptaly se děti.

"I vždyť není žádný hastrman," pravila Barunka; "tatínek to povídal".

V létě přicházela Viktorka málokdy k stavení prosit, ale v zimě přicházela jako ta vrána, zaťukala na dvéře neb na okno a jen ruku natáhla, dostávši pak kus chleba neb cos jiného, mlčky odcházela. Děti vidouce na zmrzlém sněhu krvavou stopu její nohy, běžely za ní, volaly: "Viktorko, pojd' k nám, maminka ti dá bačkory, můžeš u nás být!", ale Viktorka se ani neohlídla, utíkajíc k lesu.

¹ Vzhledem k povaze úkolu není citace uvedena.